

KYMMENET JÄRJESTÖT HAASTAVAT SOTE-VALMISTELIJAT VASTAAMAAN HUOLENAIHEISIIN

Moni kansalaisjärjestö on huolissaan sote-uudistuksesta ja sen vaikutuksista kansalaisten palveluiden saantiin. Kuluttajaparlamentin SOTE-seminaarissa 31.5.2017 foorumin järjestöt haastoivat sote-uudistuksen valmistelijoita keskustelemaan ja vastaamaan uudistusta koskeviin kiperiin kysymyksiin. Erityisesti järjestöjä puhutti uudistuvan palvelujärjestelmän asiakasmaksut, palveluohjaus, kuluttajansuoja sekä palveluiden esteettömyys ja yhdenvertainen saatavuus.

Seminaariin osallistui uudistuksen eri valmisteluryhmistä projektijohtaja **Tuomas Pöysti**, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen johtaja **Markku Pekurinen**, professori **Pentti Arajärvi** sekä entinen Eksoten Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin aikuisten psykososiaalisten palvelujen johtaja, nykyinen sote-konsultti **Timo Salmisaari**.

Kuluttajansuoja puutteellinen nykyisissä lakiesityksissä

Järjestöt halusivat kiinnittää sote-valmistelijoiden huomion kuluttajien aseman turvaamiseen uudessa palvelujärjestelmässä. Uudistuksen myötä julkisten ja yksityisten palveluiden raja hämärtyy entisestään. Nykyisissä lakiesityksissä ei ole kuitenkaan säädetty asiakaslähtöisestä kuluttajaoikeudellisesta suojasta. Järjestöjen mukaan valinnanvapauden piiriin tuleviin ja muihin sote-palveluihin tulee soveltaa kuluttajansuojan periaatteita riippumatta siitä tuottaako palvelut julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin palveluntuottaja.

Asiakasmaksujen korotukset uhka erityisesti pienituloisten terveydenhoidolle

Suomessa asiakasmaksut ovat jo nyt pohjoismaisesti verrattuna korkeat, ja uudistuksen myötä paine asiakasmaksujen korotuksiin väistämättä kasvaa. Kuluttajaparlamentin järjestöistä moni edustaa ikääntyneitä, pitkäaikaissairaita tai vammaisia, joista monet ovat myös pienituloisia. Siksi yksi merkittävä huoli uudistuksessa on sote-palveluiden asiakasmaksujen mahdolliset korotukset.

Löytääkö asiakas tarvitsemansa palvelun luo?

Palveluohjaus on jatkossa avainasemassa erityisesti niiden asiakkaiden kohdalla, joilla on runsaasti erilaisia palvelutarpeita, mutta heikentynyt kyky itse edistää omia oikeuksiaan sekä tehdä omaa valinnanvapautta koskevia ratkaisuja.

*On vielä epäselvää, kuinka uudistuvassa palvelujärjestelmässä ohjaus ja palveluneuvonta tullaan toteuttamaan tai miten turvataan paljon tukea ja palveluita tarvitsevien henkilöiden kohdalla tosillisen neuvonnan ja ohjauksen saatavuus, jotta he osaavat ja pystyvät tekemään valintoja ”kuluttajana”, toteaa Kuluttajaliiton pääsihteeri **Juha Beurling***

Kysymykset ja huolenaiheet luovutettiin SOTE-seminaarissa projektijohtaja Tuomas Pöystille. Järjestöt jäävät odottamaan valmistelijoiden kirjallisia vastineita kaikkiin kysymyksiin.

Kysymysten kokoamiseen osallistuivat seuraavat Kuluttajaparlamentin järjestöt:

ADHD-Liitto	Mielenterveyden keskusliitto
A-klinikkasäätiö	Nuorisoasuntoliitto
Allergia- ja Astmaliitto	Näkövammaisten liitto
Autismi- ja Aspergerliitto	Perhehoitoliitto
Crohn ja Colitis	Sininauhaliitto
Ehkäisevä päihdetyö EHYT	Suomen Kilpirauhasliitto
Eläkeliitto	Suomen Monikkoperheet
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL	Suomen nuoret lesket
Finnilco	Suomen Potilasliitto
Hengityслиitto	Suomen Reumaliitto
Invalidiliitto	Suomen Selkäliitto
Irti Huumeista	Suomen Setlementtiliitto
Kehitysvammaliitto	Takuusäätiö
Keliakialiitto	Vailla vakinaista asuntoa
Kotien Puolesta Keskusliitto	Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto
Kuuloliitto	Vates-säätiö
Kuurojen Liitto	Väestöliitto
Marttaliitto	Yhden Vanhemman Perheiden Liitto

Kuluttajaparlamentti on Kuluttajaliiton koordinoima valtakunnallisesti merkittävien järjestöjen vaikuttamisfoorumi. Kuluttajaparlamentissa kymmenet järjestöt tekevät vuosittain yhteisiä kannanottoja aiheista, jotka ovat osallistuvien järjestöjen sekä kuluttajien kannalta merkittäviä. Toiminnan tarkoituksena on saada poliittiset päättäjät tietoisiksi keskeisten järjestöjen näkemyksistä ja kannoista poliittisiin kysymyksiin sekä edistää kuluttajien etua politiikan eri osa-alueilla. Lisätietoa <http://www.kuluttajaliitto.fi/kuluttajaparlamentti>

Lisätietoja

Kuluttajaliiton pääsihteeri Juha Beurling, puh. 040 5566 421, juha.beurling@kuluttajaliitto.fi